

Barendje

en het nieuwe clublid

CO VANDER STEEN-PIJPERS

CO VAN DER STEEN-PIJPERS

**BARENDJE
EN HET NIEUWE CLUBLID**

Illustraties van Corrie van der Baan

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH N.V. - NIJKERK

1. DE CLUB MAAKT EEN PLAN

„Jongens, wat gaan we doen vanmiddag?”

Op woensdag en zaterdag maken ze al vóór schooltijd hun plannen, de vijf leden van de Groene-Spechtenclub. Hans en Peter, Unico en Bertus zitten op het muurtje dat om het schoolplein staat. Barendje loopt heen en weer, terwijl hij het hoogste woord voert.

„Hij heeft geen zitvlees,” zegt moeder wel eens. Alleen als hij toekijkt hoe een vogel zijn jongen voert, dan beweegt hij zich niet. Hij is de kleinste van allemaal, maar meestal is hij het die de plannen maakt. Plannen voor het zoeken van paddestoelen, het bespieden van vogels, het aanvullen van hun natuurverzameling. Ze hebben al heel wat geleerd van Barendje, en Barendje leert het weer van zijn opa.

Opa is bij hen in huis. Hij is boswachter geweest, en dan weet je wel het een en ander van de natuur. Barendje wil later ook boswachter worden. De hele dag buiten. Weet je iets fijners te bedenken? Je verveelt je nooit. Ieder jaargetijde is alles weer anders, de bomen, de bloemen en de vogels. En je moet opletten dat er niet aan de takken gerukt wordt en dat niemand nestjes uithaalt. Je moet kijken of er soms bomen doodgaan, die moeten dan weggehaald worden. In hun clubschrift houden ze bij wat ze allemaal gezien hebben. Nou, als hij boswachter is, mag hij er wel een paar schriften bij kopen. Dan ziet hij telkens nieuwe dingen. Laatst is er op de hei nog een troep spotvogels gezien, maar zo iets gebeurt natuurlijk altijd onder schooltijd.

„Laten we kievitseieren gaan zoeken,” stelt Peter voor. „Dan vinden wij het eerste, en dan mogen we samen naar Soestdijk om het aan de koningin te geven. Krijgen we vast limonade.”

Unico lacht. „Ik zie ons al met z'n vijven, en één eitje. Mogen we wel een nest vol vinden, anders staat het zo gek.”

Barendje komt er fel tegen in opstand. „'t Is gemeen om eieren

weg te halen. Daar hebben die vogels ze heus niet voor gelegd. Jij zou het ook niet leuk vinden als ze jouw . . ." Bijtijds houdt hij in. Hij kan moeilijk zeggen: als ze jouw eieren weghaalden. Je moet bij Unico altijd oppassen. Die schiet overal om in de lach en dan weet hij van geen ophouden. „Als ze van jou iets moois wegpakten,” zegt hij dan vlug. „Het eerste kievitseï is trouwens allang gevonden. De kieviten zijn al een hele poos terug. Die komen altijd zo vroeg. 't Eerste ei is wel eens gevonden op acht maart.”

Niemand spreekt dit tegen. Als Barendje zo iets beweert, dan is het zo.

„Nou, wat doen we dan?” vraagt Bertus.

Barendje denkt na met een diepe rimpel in zijn voorhoofd.

„Opschieten,” dringt Peter aan, „daar gaat de eerste bell!”

„We gaan naar de hei,” beslist Barendje snel, „bij de bosrand. En we maken er een wedstrijd van wie de meeste dingen ziet die er van de winter niet waren. Ik bedoel vogels en bloemen.”

„Bloemen zijn er toch nog niet?” zegt Hans verbaasd.

„Nou en of! We hebben er niet op gelet. Er zijn sleutelbloemen en bosanemonen, en van die gele met stekels eraan. 't Lijkt net brem, maar ze heten anders. Er zijn ook al een heleboel vogels terug. Ik heb de tijftjaf gehoord, maar nog niet gezien. De fitis kan er ook al zijn. We gaan speuren naar vogels en bloemen.” Unico springt van het muurtje. „Goed,” zegt hij, „een wedstrijd. Maar hoe zit het met de prijzen? Die horen er toch wel bij.”

Daar heeft Barendje zo gauw niet aan gedacht. „Misschien krijgen we thuis iets lekkers om mee te nemen,” bedenkt hij, „en dan is dat de prijs.”

„Ga nou!” roept Hans verontwaardigd. „Dus als ik van mijn moeder een stuk chocola krijg, moet ik dat afgeven. Dan win ik de prijs en dat is mijn eigen reep. Jij bent ook een leukerd!”

Nee, Barendje ziet wel in dat dat niet gaat. Meteen luidt de tweede bel.

„Ik vraag wel iets aan mijn opa,” zegt hij haastig, „die heeft altijd vogelplaatjes of zo iets.”

Dan draven ze naar de schooldeur. Als ze er bijna zijn, komt meester Van Maanen aanstuiwen. Hij sprint over het schoolplein of hij er iets mee verdienen kan. Hijgend staat hij, nog juist op

tijd, voor de klas.

Barendje heft waarschuwend zijn vinger op en zegt brutaal: „Het scheelde niet veel of ik had u honderd strafregels gegeven!”

„Nee, in de hoek,” roept Peter, „de meester moet in de hoek staan. Een meester hoort er eerder te zijn dan de kinderen, dus u was te laat!”

„Genade, jongens,” zegt meester Van Maanen, „ik kon er echt niets aan doen. Dit was een geval van overmacht.”

Vragend kijken de kinderen hun meester aan. Overmacht doet denken aan een troep soldaten en dat zal hier wel niet bedoeld zijn. De meester legt het uit. „Als je niet op tijd opstaat, of onderweg loopt te spelen, dan is het je eigen schuld als je te laat komt. Maar als ik mijn enkel verzwik en alleen maar kan strompelen, dan is dat een geval van overmacht. Daar sta je machteloos tegenover.”

Barendje schiet in de lach. „Nou, meester, voor iemand met een verzwikte enkel had u straks een aardig vaartje. Ik maak er maar tweehonderd regels van, want u verzint smoesjes.”

Meester Van Maanen schudt zijn hoofd. „Ik noemde dat als voorbeeld. Ik zou haast zeggen: wàs het maar een verzwikte enkel. Die wordt vanzelf beter, zeker met zo'n klas. Jullie zouden me steunen, het schoolplein over, de klas in. Desnoods haalden jullie me van huis. Jullie zouden alles bij me brengen wat ik nodig had, en heel rustig je werk doen. Nee, een verzwikte enkel zou zo'n ramp niet zijn. Maar dit . . .” Even wacht de meester. Dan zegt hij met een zucht: „Mijn fiets is gestolen!”

„Ooooh!” Ze roepen opeens allemaal door elkaar.

„Waar, meester?”

„Stond ie op slot?”

„Hebt u het al tegen de politie gezegd?”

„Meester, laten we geen school houden. Dan gaan we met z'n allen zoeken!”

„Zal niet veel helpen,” zegt de meester somber. „Trouwens, dan blijven jullie zo dom. Nee, we zullen het maar aan de politie overlaten. De fiets was niet op slot gezet. Maar hij stond op zij van mijn huis, op eigen terrein. Wie denkt nu dat je daar ook al je spullen op slot moet zetten! Passen jullie maar goed op. Er schijnt een groepje jongelui aan het inbreken te zijn. Tot nu toe beperkten

ze zich tot scholen en kerken. Misschien zijn nu de fietsen aan de beurt."

Unico grinnikt. „Best een spannend werkje, meester. Als ik morgen niet op school ben, weet u het!”

Meester Van Maanen lacht niet. „Daar moet je geen grapjes over maken,” zegt hij ernstig. „Vandaag of morgen worden die jongens gepakt. ’t Is helemaal niet zo leuk voor ze om een poosje in een inrichting of een jeugdgevangenis door te brengen, al hebben ze ’t dan verdiend. En denk eens aan het verdriet van die ouders!”

Barendje kijkt naar buiten. ’t Is mooi weer. Witte wolkjes zeilen langs de blauwe voorjaarslucht. Vanmiddag gaan ze naar de hei. Wat zou het erg zijn als dat niet kon, als je opgesloten zat, in weken geen bos zag. Dat hield hij nooit uit.

Juist als de meester zijn handen vouwt om te beginnen, wordt er geklopt. De deur gaat open en bovenmeester Steenstra komt binnen met een kleine, donkere jongen. „’t Is in orde, meester,” zegt hij, „Ronald zal met sommige dingen wat achter zijn, maar hij hoort toch wel in deze klas. Jongelui, dit is Ronald van Willigen. Hij is hier komen wonen. ’t Is niet zo leuk, als je midden in een schooljaar in een vreemde klas komt. Geven jullie hem een beetje aandacht?”

Het dringt nauwelijks tot Barendje door. Hij heeft zoveel om aan te denken. Nu weer de wedstrijd.

In de pauze zitten de vier jongens weer op het muurtje. Barendje staat wijdbeens voor ze en legt uit hoe hij het allemaal bedoelde. „We gaan ieder een andere kant op. Papier en potlood meenemen. Voor elke vogel of bloem die je meer hebt dan de anderen, krijg je een punt. En achteraf schrijven we alles in het schrift.”

Unico valt hem in de rede. „Ik weet iets dat veel beter is. We gaan de fiets van de meester opsporen. We lopen het hele dorp door en kijken naar iedere herenfiets. Iemand steelt een fiets om erop te rijden, waar of niet! Wie weet zien we die man en dan vertellen we aan de politie hoe hij er uit ziet.”

„Ja!” roept Bertus, „doen! Dat is een fijn plan!”

Hans en Peter zijn het roerend met hem eens. Ze houden bijna evenveel van de natuur als Barendje, maar ze willen toch ook wel eens iets anders. En dit kan een echt avontuur worden.

„Misschien komen we in de krant,” hoopt Peter.

„Nee, voor de televisie!” juicht Hans.

Alleen Barendje houdt vol: „En de wedstrijd dan?”

Unico gaat naast hem staan. „Luister nou es,” zegt hij, „hebben wij een fijne meester of niet?”

Barendje knikt heftig van ja. Nou en of! Zo'n fijne meester krijgen ze nooit weer. Straf geeft hij bijna niet. Dan moet je 't al erg bont gemaakt hebben. Hij kan vertellen, zo spannend dat je alles om je heen vergeet. Hij weet veel van de natuur, bijna evenveel als opa. Verleden jaar is hij een week met ze wezen kamperen. Barendje weet wel zeker dat dat de heerlijkste week van zijn leven was.

„Nou?” vraagt Unico, die het hardop wil horen.

„Natuurlijk hebben we een fijne meester,” zegt Barendje, „dat weet je zelf ook wel!”

„Nou, dan kun je er toch wel een middag voor overhebben om te zorgen dat hij zijn fiets terugkrijgt! Waarom kijk je nou zo dom?”

„’t Is toch helemaal niet zeker dat we ’m vinden,” zegt Barendje beledigd.

„Nee, slimmerd, maar als we niet zoeken vinden we niks, dat is wèl zeker. Die wedstrijd kan zaterdag ook nog, er komen nog steeds meer vogels terug.”

„Goed dan,” geeft Barendje toe. En praktisch gaat hij verder: „Hoe ziet die fiets er precies uit. Ik heb er nooit zo op gelet en we kunnen het niet aan de meester vragen. ’t Moet een verrassing blijven.”

„O, die herken je zo!” roept Peter. „Hij is erg hoog en heeft een gek zadel, net een driehoek. Trouwens, er zit een adresplankje onder het zadel.”

Unico lacht hardop. „Ja, dat zal die dief wel laten zitten. Kan die er net zo goed een briefje aan hangen: „Deze fiets is gestolen”. Nee, we moeten op de bel letten. Die van de meester was voor de onderste helft zwart gelakt, en dat zie je haast nooit.”

„Oké,” zegt Bertus tevreden. „laten we om twee uur vanmiddag bij de grote kerk komen. En mondje dicht, anders wil de hele klas mee.”

„Klu-klu-klu!” gilt Hans hun clubkreet, de roep van de groene specht. En daarmee is het voorstel van Unico aangenomen.

Meester Van Maanen krijgt zijn fiets terug.

Tenminste . . .

2. HET VERZOEK VAN DE MEESTER

Om twaalf uur staat Barendje al bij de kapstok in de gang zijn windjack aan te trekken, als hij opeens weer terugdraaft naar de klas. „Kan ik nog iets voor u doen, meester, u moet nu ook al naar huis lopen.”

„Dat lopen is niet zo erg,” vindt de meester. „Maar ik heb twee stapels schriften, dus als jij wat voor me dragen wilt. We moeten

toch een heel eind dezelfde kant op.”

„U kunt ze ook hier laten,” lacht Barendje. „Dan geeft u ons allemaal een tien. Geeft u voorlopig maar helemaal geen huiswerk. Dat scheelt u een boel gesjouw.” Toch neemt hij gewillig onder elke arm een stapel, wat nu ook weer niet de bedoeling van de meester was.

„De helft in mijn tas, en jij de andere helft,” beslist hij. „Ik hoop maar dat ik die fiets gauw terugkrijg. Als je 'm niet hebt, merk je pas hoe vaak je 'm nodig hebt.”

't Kost Barendje moeite om niets te verklappen, maar hij speelt het klaar. Met kleine sprongetjes houdt hij de lange stappen van de meester bij. Tegelijk kijkt hij rond of hij vogels ziet. 't Gebeurt niet zo vaak, midden in het dorp, maar je kunt toch nooit weten. Eigenlijk moest de weg naar huis door het bos gaan. Wat zou hij dan veel zien! Vooral 's morgens, als het nog stil is. Fijn dat het voorjaar is. Dan komen er een heleboel vogels terug uit warme landen, waar ze naar toe gaan als het hier koud wordt. De tjiftjaf en de tapuit, de fitis en de roodstaart . . . Vinken en spreuwen trekken ook, maar toch zie je die 's winters evengoed. Hij heeft alle soorten vogels die hij gezien heeft, opgeschreven. 't Zijn er wel honderd!

Bij een zijweg zegt meester Van Maanen: „Nu zou ik maar niet verder meegaan. Misschien moet je je moeder nog helpen.”

Barendje lacht zorgeloos. „'t Is mijn beurt om de tafel te dekken, maar als ik er niet ben, doet een van mijn zusjes het wel. Makkelijk als je er drie hebt. Ik help nu u toch! Kan ik vanmiddag nog iets voor u doen? Om een uur of vijf zijn we wel . . . ben ik wel klaar.” vult hij haastig aan. Daar had hij bijna verraden wat ze gingen doen.

„Klaar met je huiswerk?” informeert de meester plagend.

„Niks hoor, huiswerk maak ik 's avonds. Mijn moeder wil dat we met 't mooie weer zoveel mogelijk buiten zijn.”

Ja, daar kan meester Van Maanen niets tegen inbrengen.

„Nou, als je graag iets doen wilt, weet ik nog wel iets,” zegt hij, een beetje geheimzinnig.

Nieuwsgierig kijkt Barendje hem aan. Hij heeft er geen idee van wat er komen zal.

Langzaam zegt de meester: „Je zou een nieuw clublid kunnen inschrijven.”

Barendjes mond valt open van verbazing. Een nieuw clublid! Als hij zo iets nou gedacht had! „Wou u lid worden?”

„Wie weet, misschien later eens. Ik geloof dat ik heel veel van je kan leren wat de natuur betreft. Maar ik bedoel nu niet mezelf. Ik bedoel die nieuwe jongen. Hij komt uit Amsterdam en hij kent hier niemand. Het zou fijn voor hem zijn, als hij opeens vijf vrienden tegelijk kreeg.”

„U meent het toch niet echt?” zegt Barendje ongerust. „Er zijn toch nog genoeg andere jongens in de klas! Waarom moet hij nu juist bij ons? We hebben zo'n fijne club, daar haal je toch geen wildvreemde jongen bij!”

„In een klas gaan de jongens meestal twee aan twee met elkaar om,” legt de meester uit. „Let maar eens op, ze hebben allemaal een vriendje. Drie jongens, dat is niet zo leuk. De derde hangt er altijd een beetje bij. Maar of je nu met vijf bent of met zes, dat merk je haast niet.”

„Niet merken!” roept Barendje uit. „Moet je net een jongen uit Amsterdam hebben! Die is gewend de hele dag boven het lawaai van de trams uit te komen.” Barendje kan het weten. Hij is een keer met een schoolreisje in Amsterdam geweest. Straten, huizen, auto's, trams . . . En een herrie! Je kon jezelf niet verstaan. Zo'n jongen kun je niet leren opeens zacht te praten. En dat is echt nodig in een natuurclub.

„We kunnen nooit meer vogels bespieden,” zegt hij boos, „en dat is het fijnste van alles. Misschien houdt hij er wel helemaal niet van om in het bos te zijn. Moeten wij zeker ook iets anders gaan doen.”

„Nu moet je niet zo overdrijven, Barendje. Je hebt die jongen nog niet eens meegemaakt. Ik geloof dat je iedereen kunt leren van de natuur te houden. 't Is in elk geval te proberen. Je zult er Ronald een groot plezier mee doen, als je je wat met hem bemoeit.”

„Ronald, Ronald,” sputtert Barendje, „nog zo'n opschepperige naam ook. Wie heet er nou Ronald!”

„Wat vind je van Unico?” vraagt de meester fijntjes.

Barendje kijkt verwonderd. „Unico, dat is toch heel gewoon?”

„Nee, Unico is minder gewoon dan Ronald. Je bent eraan gewoon,

dat is de kwestie. En hieraan wen je ook. Alleen, je moet het willen!”

„De andere jongens vinden het vast niet goed,” werpt Barendje tegen.

„Als jij het goedvindt, dan zijn we al een heel eind. Overleg het eens met ze.”

„Ja maar, hoort u nou eens,” smeekt Barendje. „Als die jongen nu alleen van voetballen houdt, of hij loopt altijd te fluiten?”

„Dan laat je hem kiezen,” zegt meester Van Maanen rustig. „fluiten of meegaan. Jij zoekt van alles om eraf te komen, dat is de zaak. ik moest in het speelkwartier een tekening op het bord maken. Door het raam zag ik Ronald op het plein. Hij liep op z'n eentje en schopte tegen steentjes. Er was niemand die zich met hem bemoeide. Dat viel me tegen. En daarom: doe iets voor die jongen. Wees een vriend voor hem!”

Een poosje lopen ze stil naast elkaar. „Moet het?” vraagt Barendje dan, een beetje benauwd.

„Natuurlijk niet, 't is jullie club. Denk er maar eens goed over na. Zo, ik ben er. Welbedankt!” Meester Van Maanen neemt de stapel schriften van Barendje over. Zonder om te kijken loopt hij op zijn voordeur toe. Barendje voelt wel dat hij teleurgesteld is. Had de meester maar iets anders gevraagd. Hij weet best dat je iets voor een ander moet overhebben. Maar je hoeft toch niet het fijnste in je leven te laten bederven, omdat er nu toevallig een jongen uit Amsterdam in hun dorp is komen wonen! Barendje is vastbesloten. Hij doet het niet. Hij praat er niet eens met de andere jongens over. Die jongen komt niet in hun club!

Zoals altijd gaat hij ook nu het laatste eindje door het park. 't Is fijn dat ze zo dicht bij een park wonen. Het bos en de hei vindt hij mooier. Maar 't kon toch ook dat je in je eigen buurt alleen huizen zag. Huizen en straten, zoals in Amsterdam. Nee, daar nu niet meer aan denken.

In 't park is een wei waar kinderen mogen spelen. Er zijn sloten en bruggetjes en veel soorten bomen. Daardoor zijn er ook veel verschillende vogels: winterkoninkjes, boomklevers en groenlingen. Onder een bruggetje heeft hij zelfs eens een reiger gevonden. Die was gewond en kon niet meer vliegen.

Bij de vijver staat Barendje stil. Er is niemand. In de verte klinkt geraas van verkeer. Maar dichtbij hoort hij alleen gezoem van insecten en even later de alarmroep van een merel. Er is zeker een Vlaamse gaai in de buurt, of een kauwtje, dat die merel zo te keer gaat. Barendje wil al in die richting lopen, als hij opeens een vogel laag over het water ziet scheren, blauwzwart van boven en bruin aan de keel. De staart lijkt wel uit twee delen te bestaan, net of iemand 'm een eindje ingeknipt heeft. En dan wéét Barendje het. Hij zet het op een lopen, naar huis, naar opa, aan wie hij al zijn belevenissen vertelt. Hij hoeft niet ver te zoeken, opa staat aan het hek. „Opa, ik heb een zwaluw gezien!”

Opa neemt rustig zijn pijp uit zijn mond. „Ik ook,” zegt hij, „maar een andere dan jij.”

„Daar weet u niks van!” roept Barendje. „’t Kan best dezelfde zijn!”

In opa’s ogen zijn pretlichtjes. „Zag jij hem in het park, boven de vijver?”

„Ja, precies, ziet u nou wel!”

Nu lacht opa hardop. „Weet je dat meertje, een eindje voor de spoorlijn, aan de andere kant van het dorp?”

Barendje knikt. „Ja, dat noemen we de eendenpoel, daar waren een keer kuifeenden, in de winter, weet u nog wel?”

„Juist, die bedoel ik. Ik ben er vanmorgen op de fiets heen geweest. Er komen daar tegenwoordig zoveel eenden, dat het meertje dreigt te vervuilen. In de duinen was dat ook zo. Daar waren meeuwen de boosdoeners. Toen hebben ze die meeuwen gevoerd met iets waar een slaapmiddel in zat. De slapende meeuwen zijn met een vrachtauto ergens anders heengebracht, waar ze minder kwaad kunnen. Dat was een mooie oplossing. Sommige mensen willen meteen gaan schieten.”

„’k Ben toch maar blij dat ze zo iets niet met mensen doen,” lacht Barendje. „Stel je voor dat je ’s morgens heel ergens anders wakker wordt. Hebt u bij dat meertje een zwaluw gezien?”

„Ja, het was een oeverzwaluw. Daarom weet ik dat het een andere was dan de jouwe. Want in het park zijn alleen boerenzwaluwen. Je kunt het verschil goed zien. De oeverzwaluw is kleiner, bruin bovenop en van onderen wit met een bruine borstrand. De staart

is ook anders. Jullie moeten er maar eens heen gaan. Dicht bij dat meertje is een steile zandafgraving. Daarin zijn een heleboel nesten van oeverwaluwen, holen eigenlijk, soms wel een meter diep."

Barendje heeft met schitterende ogen geluisterd. Jammer dat ze afgesproken hebben vanmiddag de fiets van de meester op te sporen. Hij zou veel liever naar de eendenpoel gaan, ook liever dan een wedstrijd houden.

"Weet je wat ik nog meer gezien heb?" gaat opa verder. "Ik zag iets bewegen langs de takken van een denneboom. Raad eens wat het was?"

Barendje noemt alle vogels op die hem zo gauw te binnen willen schieten.

Opa schudt telkens zijn hoofd. "Het was een wezel. Ik heb veel gezien in de tijd dat ik boswachter was. Maar een wezel op een denneboom, nee, dat heb ik toch nooit meegemaakt. Hij keek zo nieuwsgierig met z'n kleine apesnoetje. Als jullie die kant opgaan, ga ik misschien wel eens mee. Dan kan ik wijzen waar het was. Hoe meer zielen hoe meer vreugd."

Barendje schrikt. Hij moet opeens weer aan Ronald denken. 't Lijkt wel of opa iets weet.

Opa kijkt hem onderzoekend aan. "Of mag ik niet mee?"

"Ja, ja natuurlijk, u wel, maar, mare..." Struikelend over zijn woorden vertelt hij van de nieuwe jongen in de klas en van het verzoek van de meester.

Opa laat hem rustig uitpraten en trekt daarna nog een hele poos aan zijn pijp. Dan zegt hij bedachtzaam: "Je hebt wel eens gevraagd wat naastenliefde was. Die jongen in je club opnemen, hem vriendschap geven, ook, ja juist als je het liever niet doet, dat is naastenliefde. Zoals de barmhartige Samaritaan deed toen hij die gewonde man op de weg zag liggen. Hij zei niet: wat heb ik met die man te maken, hij maakt al mijn plannen in de war, en hij is nog de vijand van mijn volk ook. Nee, hij nam hem op en verzorgde hem."

"Maar waarom moet hij dan juist bij ons! Er zijn nog genoeg andere jongens in de klas!"

"Als iedereen zo redeneerde, werd er nooit iemand geholpen en

dan was de eenzaamheid in de wereld nog groter. Denk je eens in dat jij ging verhuizen naar een plaats waar je niemand kent. Wat zou je blij zijn met een paar vrienden. Jij moet niet een jongen worden die een groot stuk lekkers heeft en dat met niemand wil delen. Dan ben je een egoïst. Toen de club is opgericht, hebben jullie een belofte gedaan, weet je nog wel: Ik beloof vriendelijk te zijn voor mens en dier en niets te vernielen in de mooie natuur. 't Laatste is makkelijk genoeg, maar het eerste hoort er ook bij. Ik zou die jongen maar gauw lid maken. Misschien wordt het dan nog wel prettiger!"

„Dat kan niet,” zucht Barendje. Hij wéét het niet meer! 't Is natuurlijk wel zo dat de meester niets te zeggen heeft over hun club. En opa ook niet. Maar hij weet net hoe het dan gaat. Je kunt niet meer vertellen wat ze allemaal gezien hebben. Altijd zal er zijn de stille vraag: En Ronald? Maar wat die barmhartige Samariitaan deed was iets heel anders. Die hielp een gewonde. Als Ronald gewond was, zou hij hem heus ook wel helpen.

Moeder tikt tegen het raam. „Barendje, tafeldekken!"

Een beetje verontwaardigd gaat hij naar binnen. „Heeft Jopie dat nog niet gedaan? Ik moest de meester helpen!"

„Wat je helpen noemt,” zegt Jopie. „Je staat al uren met opa te praten. Je zult er wel moe van geworden zijn. Als ik nu de tafel dek en Riekie poetst je schoenen, dan kun jij een beetje gaan uitrusten. Is het nou goed?"

Barendje kiest de wijste partij en haalt de borden. Hij heeft al vaker gemerkt dat hij tegen de zusjes toch niet op kan. „Moeder, mag ik vanmiddag met de jongens mee? We zouden om twee uur bij elkaar komen."

Hij vertelt er niet bij wat ze gaan doen. Moeder mag het best weten, maar de zusjes lachen hem natuurlijk uit.

„'k Zou oud goed aandoen," raadt Toos. „'k Heb laatst wel een uur geborsteld om het groen van je windjack af te krijgen."

„Je had het van mij gerust mogen laten zitten," vindt Barendje.

„Wat geeft een beetje groen nou! Ik ben toch zeker een groene specht!"

„Je zou mijn schoenen nog naar de schoenmaker brengen," zegt Riekie. „Ik heb geen vrije middag, dus ik kan het niet doen."

Ongerust kijkt Barendje naar de klok. Maar moeder knikt hem geruststellend toe. „We verdelen het werk, allemaal wat, en dan kom je heus op tijd bij je vrienden.”

Als moeder naar de keuken gaat, loopt Barendje haar na. „k Moest echt de meester helpen, hoor!” verzekert hij.

Moeder strijkt liefkozend over zijn haar. „Ik weet wel dat je het niet zei om werk te ontlopen. Maar ik heb toch liever dat je om twaalf uur meteen naar huis komt. Vader is wel eens vroeg, en dan moeten we direct kunnen eten. Om vier uur mag het best wat later worden, hoor!”

Tevreden lepelt Barendje even later zijn soep. Van de plagende opmerkingen van de zusjes trekt hij zich niets aan. Opa zit naast hem en die neemt het altijd voor hem op. 't Was heel erg voor opa toen oma stierf. Maar dat hij nu voorgoed bij hen woont, is voor Barendje elke dag weer een feest. Hij heeft altijd tijd en geduld. Hij weet een antwoord op bijna al zijn vragen. Opa kent alle vogels en helpt hem plannen maken voor de club. Als hij nu maar niet steeds vraagt: „Is Ronald er al bij? . . .”

3. ONVERWACHT GELUK

Klokslag twee staan ze bij elkaar onder de grote toren. Barendje vertelt van de oeverwaluwen, en van de hollen die wel een meter diep zijn. „Kunnen we niet de helft van de tijd naar die fiets uitkijken en dan naar de eendenpoel gaan?” vraagt hij hoopvol.

„Nee!” zegt Unico beslist. „Ik weet net hoe het dan gaat. We jakkeren een beetje door het dorp en we kijken om de haverklap hoe laat het is. Niks waard. Misschien moeten we wel rondlopen tot vijf uur of halfzes, als de meeste mensen van hun werk komen.”

„Nou, dan zouden we eerst naar de eendenpoel kunnen gaan,” probeert Barendje nog. „Trouwens, mijn vader heeft wel eens gezegd dat we ons niet moeten bemoeien met het werk van de politie.”

„Dat doen we ook niet,” zegt Peter. „We blijven alleen in het dorp, we kijken rond, en als we iets zien dat niet klopt, vertellen we het

aan de politie. Dat is helpen en dat mag altijd. Dat doen de verkeersbrigadiertjes ook, en dan zeg je toch niet dat ze zich bemoeien met het werk van de politie! Er zijn nu eenmaal meer schooljongens dan agenten. En vergeet niet dat het gaat om de fiets van de meester!"

„Ja, dat is wel zo, maar wie zegt nu dat de dief in het dorp fietst?” vraagt Barendje.

Unico schiet in de lach. „Jij hoopt zeker dat hij is gaan vissen in de eendenpoel en de fiets op de kant heeft gelegd. Wij gaan kijken naar de oeverzwaluwen, pikken in het voorbijgaan de fiets mee en iedereen is weer gelukkig. Behalve de dief dan, die moet lopend terug.”

„Joh, wat kun jij toch zaniken,” valt Bertus uit. „Die oeverzwaluwen blijven nog wel een poosje en van de dief moet je dat maar afwachten. Als we vandaag niet gaan, hoeft het niet meer!”

Barendje geeft zich gewonnen. „Goed, we blijven in het dorp. Maar verder?”

Ze denken diep na.

„Niet bij elkaar blijven,” zegt Unico dan, „dat is zo'n optocht. Laten we ieder een kant op gaan en om drie uur hier weer bij elkaar komen, dan kunnen we verder afspreken.”

„Maar wat moeten we dóen?” vraagt Barendje weer.

„Niks, alleen kijken. Kijken naar alle herenfietsen. Als je een erg hoge ziet, let je extra goed op. En als je denkt dat het de fiets van de meester is, dan onthoud je goed hoe de man die erop zit er uit ziet. Of je vraagt hem iets. Nee, het is toch beter om met z'n tweeën te gaan. Dan kan één iemand gaan waarschuwen. En verder handel je zoals je denkt dat het goed is. Je hebt toch hersens! Ik ga wel alleen en blijf in het dorp zelf, bij de toren. Hans en Peter gaan samen, richting school, en Barendje en Bertus juist de andere kant op. Let ook op rijwielstallingen en werkplaatsen. En als iemand hulp nodig heeft . . .” Nog voor Unico uitgesproken is, schalt Bertus de clubkreet: „Klu-klu-klu!”

„Juist,” knikt Unico. „En nu op pad!”

Op hun gemak slenteren de jongens weg. Ze hebben eigenlijk geen doel, dus waarom zouden ze zich haasten! Zelfs Barendje draaft niet. „Geloof jij dat het iets uithaalt?” vraagt hij aan Bertus.

Bertus haalt zijn schouders op. „Misschien niet. Maar het is weer eens iets anders. Kan ik tante Jans vertellen wat er allemaal in de etalages lag. Van spechten en mezen heeft ze toch geen verstand. Ze noemt alle vogels musjes. Niet iedereen heeft zo'n opa bij de hand als jij!”

Nee, dat weet Barendje ook wel, al denkt hij er niet altijd bij na. Bertus heeft geen opa, geen broertjes of zusjes, zelfs geen moeder. Alleen een vader en tante Jans. En hij schijnt het niet eens erg te vinden. Nou, als hij . . . „Maar jij vindt het toch wel fijn om naar het bos te gaan?” zegt hij.

„O ja, meestal wel. Maar soms wil ik wel eens iets . . . iets . . . nou ja, beleven!”

Barendje kijkt hem in opperste verbazing aan. „Alsof wij nooit iets beleven!” roept hij uit. „We hebben een keer een troep kruisbekken gezien, weet je wel, vogels met die rare gekruiste snavels. We hebben een grote slang gezien, een troep wilde zwijnen met van die gestreepte biggetjes, enne . . .”

Als hem zo gauw niet meer te binnen wil schieten, gaat Barendje verder: „Man, je hoeft maar in het clubschrift te kijken om te weten wat we allemaal beleefd hebben!”

„Dat weet ik ook wel,” zegt Bertus. „Maar ik bedoel iets anders. Er stond laatst in de krant dat een jongen drie kleine kinderen gered heeft uit een brandend huis. Zo iets zou ik ook willen doen. Dan was die moeder heel blij. En de vader wou me beslist een beloning geven. Dan kon ik een nieuwe fiets kopen. Ik rijd nu op die van tante Jans en daar zak ik vandaag of morgen door. Hadden ze die maar gestolen,” grinnikt hij, „dan hoefden we niet te zoeken ook!”

Diep in gedachten loopt Barendje verder. Een avontuur kan natuurlijk best leuk zijn. 't Hangt er maar van af wat het is. Misschien beleven ze vanmiddag ook wel zo iets. Toch gelooft hij dat hij liever naar de eendenpoel was gegaan. 't Is net zo goed spannend om al maar te turen en ineens een ekster te zien, of een roodstaartje. Er zijn zelfs vossen op de hei. Opa heeft er een gezien. Je zult een vos tegenkomen! Maar hier, in het dorp, wat kan hier nu gebeuren? Eigenlijk was dit een mooie gelegenheid geweest om die Ronald mee te nemen. Leerde die gelijk de weg in het dorp.

Maar dan kun je niet zeggen: als we naar het bos gaan, blijf je maar thuis. Hij wil ook niet aan Bertus vragen wat die ervan denkt. Bertus vindt alles goed en dan zitten ze er aan vast.

„Zeg, let jij eigenlijk wel op?” informeert Bertus. „Ik zag net nog een goudfazant.”

Barendje trapt er niet in. Dat bestaat niet, midden in het dorp. Toch kijkt hij wel weer spiedend naar fietsen. Die zijn er niet zoveel in de middag, en af en toe moppert hij dat het toch allemaal voor niks is en zonde van hun tijd. Maar als hij hoog in de lucht een torenkraai ziet, en even later in een tuin twee Turkse tortels, is zijn dag weer goed. „Kijk, dat zijn duiven,” zegt hij opgetogen. „Geen gewone duiven, maar Turkse tortels. ’t Is nog niet zo lang dat die in ons land worden waargenomen. Kom mee, ’t is bijna drie uur, we gaan het aan de jongens vertellen!”

Dan blijft hij opeens staan. Strak staart hij in de verte, zijn hoofd wat vooruit om beter te kunnen zien. „Bert,” fluistert hij opgewonden, „daar, voor die bakkerswinkel!”

Bertus kijkt ook. Er komt een ongelovige trek op zijn gezicht. Het kàn haast niet, maar het is toch waar: daar staat de fiets van meester Van Maanen. Hoog model, driehoekig zadel, onderste helft van de bel zwartgelakt.

Ze kijken elkaar aan. Wat nu? Naar de meester gaan? Naar het politiebureau? De jongens halen? Als er eindelijk iemand komt, is die fiets allang weer weg. „Je hersens gebruiken,” zei Unico, maar dat is makkelijk gezegd.

Barendje vergeet de oeverzwaluwen. Ook hij ruikt nu het avontuur. Zijn ogen schitteren. Er komt een plan bij hem op dat hij eerst aarzelend, dan beslist aan Bertus voorlegt. „Als die fiets niet op slot staat, rijden we er gewoon mee weg!” Hoewel er niemand in de buurt is die het horen kan, zegt hij het fluisterend. „We waar- schuwen de andere jongens en met z’n allen brengen we de fiets naar de meester. Zal die even opkijken! Durft ie nooit meer grapjes te maken over de Groene-Spechtenclub. Kom mee!”

„Ja, maar . . .” aarzelt Bertus, „als er nu net iemand uit de winkel komt?”

„Dan is dat de dief,” stelt Barendje vast. „En laat hij maar eens bewijzen dat die fiets van hem is. Ik zal er wel mee wegrijden.

Jij let op de winkeldeur. Als er een man naar buiten komt, houd je hem even aan de praat. Je vraagt maar hoe laat het is of zo iets. In die tijd ben ik weg. Ik ga links de hoek om, en dan binnendoor naar de kerk, je weet wel, door die steegjes."

Bertus knikt. Hij weet eigenlijk niet of dit wel de juiste manier is, en tegelijk bewondert hij Barendje, die rustig en doelbewust naar de winkel loopt, alsof er vandoor gaan met fietsen zijn dagelijkse bezigheid is.

De fiets staat niet op slot. Eén hand aan het stuur en de andere onverschillig in zijn broekzak wandelt Barendje ermee weg. Als hij de hoek om is, volgt Bertus. Ze gaan linksom, rechtsom, weer rechts en dan zijn ze in de doolhof van steegjes waar het oude gedeelte van het dorp zo rijk aan is.

„Klu-klu-klu,” juicht Barendje, „klu-klu-klu!”

„Ik heb niemand gezien,” zegt Bertus. „Maar ik durfde ook haast niet te kijken. 'k Stond te trillen op mijn benen. Was jij niet bang?”

„Die vent moet bang zijn,” vindt Barendje. „Ik heb niks gedaan dat niet mocht. Ik ga alleen iemand zijn eigendom terugbrengen!”

Unico staat bij de kerk en even later zijn de andere jongens er ook. Bertus doet het verhaal en Barendje staat erbij met een gezicht van: heb ik 'm dat even geleverd! Hans en Peter zijn vol bewondering. Unico zwijgt.

„Wat doen we nu?” vraagt Bertus.

„We gaan op het politiebureau zeggen dat we de fiets hebben,” zegt Barendje, „en dan brengen we 'm naar de meester.” Hij geniet nu al van de ogen die meester Van Maanen zal opzetten. Als Unico nog steeds zwijgt, dringt hij verlangend aan: „Toe nou, waarom wachten we nog?”

„Omdat dit nu juist is: je bemoeien met het werk van de politie,” zegt Unico. „Ze zullen op het bureau helemaal niet blij zijn met dat verhaal. 't Gaat hun niet in de eerste plaats om de fiets, maar om de dief en die is nu niet meer op te sporen. Een van jullie had moeten wachten tot hij de man gezien had. Die kon dan tenminste vertellen hoe hij er uit zag.”

Bertus protesteert verontwaardigd. „Ik zou je lekker danken. Die man komt uit de winkel, de fiets is verdwenen en er loopt één jongen in de straat die al maar kijkt. Die jongen, dat ben ik dan.

Drie keer raden wat er gebeurt. Ik wil best het werk doen voor de hele club, maar niet de klappen oplopen!”

„’t Beste is, de fiets weer voor die winkel te zetten,” zegt Hans met een ernstig gezicht. Hij meent er niets van, maar Barendje loopt er toch in.

„Wat schieten we daar nou mee op!” roept hij teleurgesteld uit. „Misschien gaat er dan iemand anders mee vandoor. Ik vind dat we niks verkeerd hebben gedaan. Wij zijn er niet om het makkelijk te maken voor de politie. We wilden alleen de fiets van de meester opsporen en dat is ons gelukt, waar of niet.”

„Dat is het,” geeft Unico ruiterlijk toe. „Kom mee, we gaan naar de meester, en we vragen hem wat er verder gebeuren moet!”

Tevreden rijdt Barendje de fiets in de richting van meesters huis. Hij zou net zolang gevochten hebben tot ze het goedvonden. ’t Laatste eindje loopt hij op een draf. En dan komt er weer een teleurstelling. Meester Van Maanen is niet thuis. Ze bellen verscheidene keren aan. Ze lopen om het huis heen en rammelen aan de achterdeur. Alles blijft stil.

„Zeker een eindje fietsen,” grapt Bertus. „Wisten we nu maar hoe laat hij thuiskomt. Ik heb geen zin de rest van de middag hier op de stoep te zitten.”

Barendje komt weer met een plan. „We gaan naar de eendenpoel,” stelt hij voor. „Dat is toch deze kant op. We kijken naar de oeverzwaluwen en naar de hollen als we die kunnen vinden. Dat hoeft helemaal niet zo lang te duren. Dan lopen we hier weer langs, en als de meester er nòg niet is, gaan we naar het politiebureau.” Barendje straalt als ze het allemaal goedvinden. Zal het nu even een fijne middag worden! Ja, dat denkt hij. Maar er kan nog van alles gebeuren.

4. BARENDJE HEEFT PECH

De jongens gaan niet zo vaak naar de eendenpoel. Er is daar niet zoveel afwisseling in bomen en struiken en daardoor zijn er ook minder soorten vogels dan in het bos. En het is ze toch altijd in

de eerste plaats om vogels te doen. Maar ze zien twee witte kwikstaarten en een veldleeuwerik, en ze horen een tjiftjaf, dus ze mogen niet mopperen. Bertus schrijft het in hun clubschrift, en ook dat er twee Turkse tortels waren in het dorp. Om de beurt houden ze alles bij in het schrift. Nu kunnen ze altijd opzoeken wanneer de trekvogels komen en gaan, waar de meeste vogels van een bepaalde soort zitten . . . En ook waar je bijvoorbeeld speenkruid kunt vinden, en andere planten. Die heeft meester Van Maanen nog wel eens nodig bij kennis der natuur.

't Heeft weinig geregend dit voorjaar, er staat niet veel water in de poel. Toch dobberen er aardig wat wilde eenden op. Een hele poos staan de jongens er stil naar te kijken. De zon schijnt op de kleuren. Vooral het mannetje is mooi met zijn groene kop en de witte halsring.

Links van de eendenpoel rijst steil omhoog de zandafgraving waarover opa het had. Barendje tuurt. En inderdaad, vlak bij de bovenrand zitten ronde gaten. Dat moeten de hopen van oeverzwaluwen zijn.

„Laten we aan de andere kant omhoog klimmen,” fluistert Barendje.

Als ze in de natuur zijn, praten ze altijd heel zachtjes, om geen vogels op de vlucht te jagen.

Unico knikt. „Fiets hier laten,” zegt hij, „te veel gesjouw. Daar, tussen de struiken!”

Barendje schuift net zolang tot de fiets bijna onzichtbaar is.

„Wel op slot zetten,” vindt Bertus. „Stel je voor dat ie voor de tweede keer gestolen wordt.”

„Hier zeker,” bromt Barendje. Toch doet hij de fiets zorgvuldig op slot. Het sleuteltje laat hij in de borstzak van zijn windjack glijden.

Ze steken de spoorlijn over. Eigenlijk mag dat niet, maar er is in geen velden of wegen een trein te zien. Dan klimmen ze omhoog langs de glooiende achterwand, die niet zo steil is als de voorkant, maar toch veel inspanning vraagt doordat het zand hier mul is, en hun voeten er diep in wegzakken. Bovenop hebben ze uitzicht naar alle kanten. 't Is of ze alleen op de wereld zijn, in wijde omtrek is niemand te zien. En 't is heel stil. Geluiden van de be-

woonde wereld dringen niet door tot hier. Nu en dan snateren de eenden in de poel, maar dat hoort bij de natuur.

Barendje is gaan zitten. Hij voelt zich gelukkig, omdat ze nu toch hier zijn, hij en zijn vrienden, alleen, zonder vreemde jongens erbij. Zo moet het blijven. Hij wil best wat voor die nieuwe jongen doen. Hem met huiswerk helpen als hij achter is, of zo iets. Maar meenemen op hun tochten, *née!*

Tot hun verrassing horen ze opeens de kreet van de groene specht.

Bertus kan niet nalaten terug te roepen: „Klu-klu-klu!” Barendje vindt de groene specht de mooiste van alle vogels. Daarom hebben ze hun natuurclub ook Groene-Spechtenclub genoemd.

„Stil,” fluistert Peter, „kijk, daar, zouden dat overzwaluwen zijn?” Twee kleine vogels vliegen in sierlijke glijvlucht langs de zandafgraving. Barendjes ogen schitteren. „Ja, dat zijn ze!” Van boven bruin, van onderen wit, en een bruine borstrand, zo heeft opa het gezegd. „Een heel nieuw soort,” fluistert hij verrukt, „deze hebben

we nog nooit gezien." En dat ze nu allemaal bij elkaar zijn. Hans heeft in Limburg eens een blauwborstje gezien, maar toen waren de anderen er niet bij. Geboeid zien de jongens hoe de vogels schijnbaar doelloos zwenken, duiken en weer stijgen.

„Ze zullen wel muggen vangen, als ze zo doen,” zegt Barendje zacht.

Als de vogels verdwenen zijn, gaat hij voorover op de grond liggen. Hij kijkt over de rand. De holen zitten verder weg dan hij gedacht heeft. En hij wil toch zo graag eens voelen of ze echt zo diep zijn. Eieren zijn er niet zo vroeg bij zwaluwen, dus hij verstoort niets. Hij schuift een klein eindje verder, nog iets, bijna kan hij erbij. En dan brokkelt de rand waarop Barendje ligt af. Zijn armen maaien in de lucht. Hij voelt zich wegglijden. Hij weet hoe diep het onder hem is en hij wordt misselijk van angst.

„Hou me vast!” gilt hij. Maar 't is te laat. Hij slaat over de rand, duikelt een keer over zijn hoofd en suist op zijn rug naar beneden. Gelukkig komt er geen zand mee, er is geen kans dat hij bedolven wordt. Toch staan de jongens bovenaan roerloos van schrik. Hij kan wel van alles breken. Hij kan wel . . . Vooral Bertus, die eens op een van hun tochten een been gebroken heeft, kijkt benauwd. Hij weet nog hoe ze met hem gezeuld hebben, en hoe hij het heeft uitgeschreeuwd van pijn. Toen kwam toevallig agent Glerum langs, maar wie zou hen hier moeten helpen!

Als ze zien dat Barendje beneden blijft liggen, komen ze in beweging. Ze rennen langs de achterkant van de afgraving naar beneden, zo hard het mulle zand hun toelaat. Gelukkig, Barendje zit alweer rechtop.

„Beweeg je niet!” roept Bertus, „eerst voorzichtig voelen of je niks gebroken hebt.”

„Mijn knie bloedt,” bibbert Barendje, „ik kwam ermee op een stuk hout terecht.”

„Dat is niet erg,” vindt Bertus. „Probeer eens of je je been kunt strekken. Mooi, nu buigen, voorzichtig . . . andere been . . . nu je armen. Fijn, je mankeert niks.”

„Wat je maar niks noemt,” protesteert Barendje, die vindt dat ze 't wel erg licht opnemen. „Je weet nog niet eens of ik wel lopen kan.”

Hans grinnikt. „Je hoeft niet te lopen, we hebben een fiets.”

„Ik zal 'm wel hierheen halen,” biedt Bertus aan. „We hebben de oeverzwaluwen nu toch gezien. Geef het fietssleuteltje maar.”

Barendje tast in zijn borstzak. En nog eens. Het beetje kleur dat hij nog had, trekt helemaal weg. Hoewel hij zeker weet dat hij het in zijn borstzak gedaan heeft, zoekt hij al zijn zakken af.

„Gaat het niet?” vraagt Bertus. „Laat mij het maar doen.”

„Het . . . het is er niet,” stamelt Barendje. „Het moet uit mijn zak gegleden zijn toen ik naar beneden viel.”

De jongens kijken naar de enorme berg zand die daar onbeweeglijk ligt, beschenen door de zon, een berg die geen geheimen prijsgeeft. Daar een fietssleuteltje zoeken is onbegonnen werk.

„Wat een pech,” zucht Peter.

Unico, die op zijn knieën ligt, en onderzoekt of Barendje nog meer pijnlijke plekken heeft, staat op. „Nu moeten we niet zeuren over pech, jongens. Barendje heeft enorm veel geluk gehad dat hij er zo goed afgekomen is. Meester Van Maanen zal wel een reserve-sleuteltje hebben, en we komen best bij zijn huis. Een van ons rijdt de fiets, en één houdt het achterwiel omhoog. De twee anderen nemen Barendje tussen zich in. Eerlijk zeggen, hoor Barendje, als het niet gaat.”

Blij dat ze iets kunnen doen, gaan Hans en Bertus weg om de fiets te halen. Barendje staat voorzichtig op. De jongens hebben hem bang gemaakt met hun waarschuwingen. Maar hij merkt niets. Alleen zijn knie trekt een beetje en dat is hij op slag vergeten als twee Vlaamse gaaien met veel kabaal en schor geschreeuw overvliegen. Ze kijken ze na tot er geen stipje meer te zien is.

„Waar blijven die jongens nou?” verwondert Barendje zich. En dan horen ze benauwd roepen: „Unico!”

Peter en Unico vliegen weg. „De gestolen fiets gestolen,” zegt Peter.

„Man, hoe kan dat nou!” snauwt Unico. De schrik om Barendje maakt dat hij prikkelbaar is. Als er nu nog iets met die fiets gebeurd is ook! Hij had niet goed moeten vinden dat ze 'm meenamen. Hij begrijpt er niets van als de beide jongens gewoon bij de fiets staan.

Bertus wijst op het zadel. „Ik keek eronder om te zien of het slot

makkelijk open te maken was.”

„Nou, èn?” vraagt Unico, die er steeds minder van snapt.

De fiets staat er nog net zo als ze hem hebben neergezet, er is toch geen reden om zo benauwd te doen.

„Kijk zelf maar,” zegt Hans.

En dan zien ze het. Onder het zadel zit een adresplankje. En daarop staat: E. van Mekeren, huisschilder. Het adres is niet te lezen. Ze zien nu ook overal kleine verfspatjes. Die fiets is helemaal niet van meester Van Maanen. Onthutst kijken ze elkaar aan. „Ook stom dat we daar niet gekeken hebben,” vindt Hans. Maar Unico heeft juist gezegd dat een dief het adresplankje er heus niet aan

zou laten hangen.

„Wat doen we er nu mee?” vraagt Hans.

„Niet laten staan natuurlijk,” beslist Unico. „Dat zou gemeen zijn. 't Kan wel dat er in weken niemand hier komt. Naar die schilder brengen is moeilijk, want straat en huisnummer kunnen we niet ontcijferen. Trouwens, 't lijkt me niet zó leuk om naar die man toe te gaan. Je weet maar nooit wat hij doet als hij kwaad is. En we hebben die fiets weggepakt. We moeten 'm òf weer voor die winkel zetten, òf in de buurt van het politiebureau. Op het bureau afgeven zou misschien het beste zijn, maar dan krijgen we een boel heibel.”

„Waarom moet die fiets nu opeens wèl naar het politiebureau?” klinkt Barendjes stem.

„Joh,” schrikt Unico, „waarom blijf jij niet rustig zitten tot je gehaald wordt?”

„Op m'n eentje zeker,” moppert Barendje. „Jullie laten me mooi in de steek. Ik had wel ontvoerd kunnen worden zonder dat jullie het merkten.”

„D'r is ook nog zo iets als een clubkreet,” kalmeert Bertus hem.

„Hoe gaat het, doet je been pijn als je loopt?”

Barendje schudt zijn hoofd. „Niet erg, maar waarom moet die fiets . . .”

Unico tilt het achterwiel op zodat het adresplankje vlak voor Barendjes gezicht is. „Zie je het nu, knuppel? Je bent weer eens te ijverig geweest. Behalve meester Van Maanen loopt er nu ook een schilder naar zijn fiets te zoeken. Hier vindt ie 'm natuurlijk nooit, en daarom moeten wij hem ergens heenbrengen waar hij een beetje in het gezicht staat, snap je?”

Barendje wil zich gaan verdedigen, maar Bertus sust hem al bij voorbaat. „Ik weet wat je zeggen wilt. Jij hebt die fiets meegenomen, maar we hebben er allemaal aan meegewerkt. Jij bent niet alleen schuldig. Maar het kan dat ons diefstal in de schoenen geschoven wordt, en daarom is het zaak zo gauw mogelijk van die fiets af te komen.”

Daar kan Barendje het mee eens zijn.

„Door de steegjes bij de kerk kun je achterom bij het politiebureau komen,” zegt Hans. „Laten we daar de fiets neerzetten. Dan wordt

ie gauw genoeg ontdekt en 't verhaal krijgt een gelukkig slot. De schilder belt het politiebureau, vertelt dat zijn fiets gestolen is en een agent zegt: we hebben hem al voor u gevonden. Voorwaarts mars!”

Hans pakt het stuur van de fiets, Unico tilt het achterwiel op en zo zetten ze zich in beweging, met de andere jongens erachter. Barendje wil beslist niet vastgehouden worden, hij is geen invalide. Zwijgend loopt hij met de jongens mee. Hij is bang. *Anders* bang dan toen hij van de zandafgraving viel. Als je steelt, moet je naar de gevangenis. Hij hééft niet gestolen. Maar als de politie nu eens vindt van wel? En . . . als ze denken dat hij de fiets van meester Van Maanen ook weggenomen heeft? Als ze hem opsluiten in een inrichting of een jeugdgevangenis? Dat houdt hij nooit uit. Hij houdt het nog niet uit als hij een paar dagen binnen moet blijven omdat het regent of stormt. En als hij dan later weer in het dorp loopt, zeggen de mensen: daar heb je Barendje van Ginkel, die fietsendief. Hij ziet nu wel in dat hij die fiets helemaal niet had moeten meenemen. Maar hij deed het toch voor de meester!

„Zeggen jullie het tegen niemand?” smeekt hij opeens.

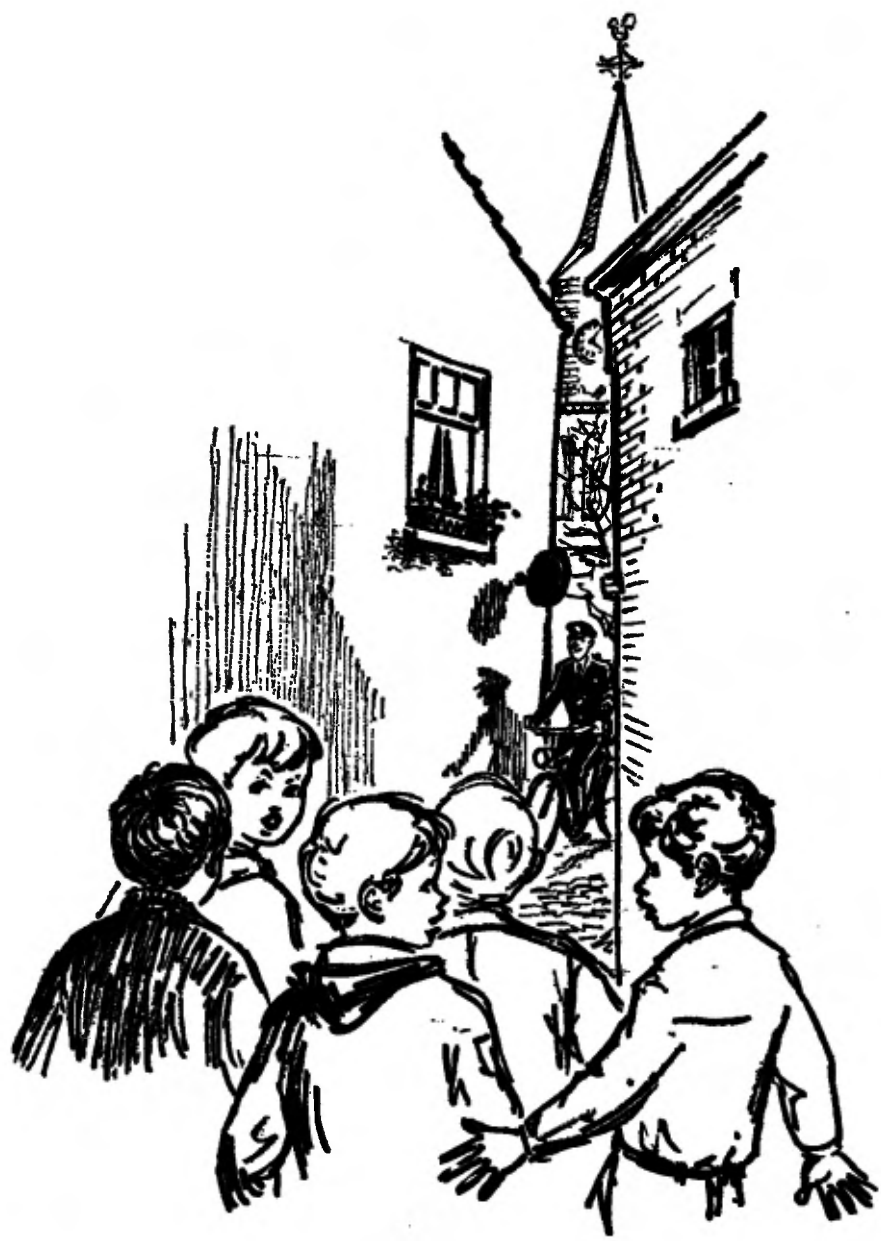
„Ben je bang uitgelachen te worden?” vraagt Hans. „Wat kan jou dat schelen, iedereen valt toch wel eens!”

„Nee, van die fiets,” zegt Barendje ongelukkig.

Bertus begrijpt het wel een beetje. „Morgen heeft die schilder zijn fiets weer terug,” troost hij, „of misschien vandaag al. En overmorgen is iedereen alles vergeten. Behalve dan de fiets van de meester, maar daar weten wij niets van.”

De weg lijkt veel langer dan anders, maar eindelijk komen ze toch bij het steegje achter het politiebureau. Verlaten ligt het tussen de oude huizen. De jongens zetten de fiets dicht bij de achterdeur van het bureau. Unico, die de meeste tijd het achterwiel omhooggehouden heeft, strekt zijn stramme armen. „Hèhè, ik ben blij dat ik zo iets niet elke dag hoeft te doen.”

Barendje dringt op spoed aan. Hij zal pas gerust zijn als ze weer op de grote straat lopen. En dan, net als ze het steegje uitkomen, wil agent Glerum er inrijden. „Nee maar,” zegt hij, „daar heb je zowaar de Groene-Spechtenclub. En dat zo maar in het dorp. Ik neem aan dat hier geen bijzondere vogels zitten.”

Barendje staat te trillen op zijn benen. Agent Glerum is een fijne vent. Hij heeft hen al dikwijls geholpen als ze ergens mee zaten. Hij weet bijna alles van hun club. Maar als hij hoort wat er vanmiddag gebeurd is . . .

Haastig zegt hij: „Dat kon u wel eens meevallen. Bertus en ik hebben vanmiddag nog twee Turkse tortels gezien, *in* het dorp!” „Fantastisch! Als ik weer mijn ronde doe, zal ik erop letten. Zeg, ik heb een afspraakje gemaakt met jullie meester. Morgen op school hoor je er meer van. Tot ziens, hoor!”

„Wat zal ons nu weer boven het hoofd hangen,” zucht Peter. „Ik hou niet zo erg van afspraakjes tussen meesters en politieagenten. 't Betekent vast geen extra vakantie.”

Barendje kan nog geen grapjes maken. In deze steegjes mag iedereen lopen, dat wel. En agent Glerum is naar binnen gegaan zonder op de fiets te letten. Maar Barendje is er toch niet gerust op. Ze zijn de fiets gelukkig kwijt. Dat ze 'm hier zo maar hebben neergezet was toch eigenlijk niet eerlijk. 't Is zo stiekem. Die schilder krijgt zijn fiets terug, dat is zeker. En toch is Barendje niet tevreden.

5. DE KLAS GAAT AAN HET WERK

De volgende morgen zien de jongens stom van verbazing hoe meester Van Maanen doodleuk het schoolplein komt oprijden op zijn fiets, een hoge fiets, met een bel waarvan de onderste helft zwart gelakt is. Hoe kan dat nu?

In de klas bestormen ze hem met vragen.

„Waar was tie, meester?”

„Had u met uw neus gekeken?”

„Of 'm ergens laten staan?”

„Voor een bakkerswinkel of zo,” zegt Bertus onschuldig, waarop Barendje prompt een kleur krijgt.

„'t Is heel eenvoudig,” legt de meester uit. „Jullie weten misschien dat er vlak bij mijn huis een bushalte is. De bus rijdt maar om het uur. Vermoedelijk heeft iemand de bus gemist. Hij moest de

trein halen en heeft even mijn fiets geleend. Die is tenminste teruggevonden bij het station. Ik ben allang blij dat ik 'm terug heb, maar ik had het wel netjes gevonden van die meneer als hij het even gevraagd had. Heel vreemd is dat schilder Van Mekerens ook zo iets is overkomen. Die heeft zijn fiets een minuut of vijf voor een winkel laten staan en kreeg later bericht dat ie aan de achterkant van het politiebureau stond, op slot en wel. Hier weet ik geen verklaring voor. Niemand leent toch een fiets om er even op naar het politiebureau te rijden en 'm daar neer te zetten. Maar goed, dat zijn mijn zaken niet. Achteraf ben ik toch blij dat dit gebeurd is, want ik heb een heel prettig gesprek gehad met agent Glerum. Hij heeft werk voor jullie. Ja, voor jullie allemaal. Er wonen in het dorp veel oude mensen. Sommigen zijn in een tehuis. Maar veel wonen er nog in een gewoon huis. Ze kunnen zich redden, al zijn er veel dingen die moeilijk voor hen worden. Een oude man is bijvoorbeeld de hele morgen bezig met boodschappen doen. Hij kan maar voetje voor voetje lopen, daarom duurt het zo lang. Een oude mevrouw schept vijf keer per dag een beetje kolen in de kit. Een volle kit kan ze niet dragen. Zo zou ik nog een heleboel voorbeelden kunnen noemen. Nu vraagt agent Glerum of jullie die oude mensen willen helpen. Iedereen die wil meewerken, krijgt van hem een adres, en gaat daar van tijd tot tijd heen om te vragen of er iets te doen is. Dat zal bij de een wat meer zijn dan bij de ander. Er zijn adressen waar alleen twee keer in de week de vuilnis-emmer buiten gezet moet worden. 't Gaat er niet om wie het meeste doet. Maar het is wel de bedoeling dat je trouw bent. De mensen moeten op jullie kunnen rekenen."

Van alle kanten komen de vragen. Meester Van Maanen wuift ze lachend weg. „Als jullie tussen de middag thuis vragen of het mag, kunnen jullie om vier uur terecht op het politiebureau. Agent Glerum heeft een heleboel adressen. Als 't een beetje wil, kunnen jullie morgen al aan de slag."

In het speelkwartier zitten de vier jongens weer op het muurtje. Barendje loopt rustelozener dan ooit heen en weer. Op zijn knie zit een vuurrode schram, maar hij heeft er geen last van.

„Ik wil wel meedoen, heus," zegt hij met nadruk, „maar we kunnen niet naar het politiebureau. Als agent Glerum ons ziet, herinnert

hij zich opeens dat wij het waren in dat steegje achter het bureau, en dat daar juist toen de fiets van die schilder teruggevonden is. Dan zijn we er gloeiend bij. Ik tenminste, want ik heb de fiets weggenomen, en dat is hetzelfde als stelen. Al zou ik maar een week straf krijgen, ik *wil* niet naar een jeugdgevangenis!”

„Je hebt het toch met de beste bedoelingen gedaan,” werpt Unico tegen.

„Ja, daar zullen ze wel rekening mee houden,” zegt Barendje schamper. „Zo iets kan iedereen wel zeggen.”

„Wij hebben net zo goed schuld,” troost Peter.

„Juist daarom kunnen we geen van allen gaan.”

„Maar 't is ook te gek als we helemaal niet meedoen,” vindt Bertus.

„Dan lijkt het net of we niks voor een ander overhebben.”

„Kunnen we niet iets anders bedenken?” smeekt Barendje. „We doen altijd alles samen. Je krijgt nooit een adres waar vijf jongens tegelijk nodig zijn, dan móeten we toch wel iets anders doen!” Als de bel gaat, zijn ze er nog niet uit.

En 's middags na schooltijd ontbreken de leden van de Groene-Spechtenclub op het politiebureau.

Barendje heeft het er moeilijk mee. De meester heeft gebeden voor hen die eenzaam zijn en hulp nodig hebben. En zij doen niks. Hij weet niet hoe hij dit moet oplossen, niet naar agent Glerum gaan en tòch helpen. Kon hij maar aan iemand vragen wat hij moet doen. Anders gaat hij altijd met zijn moeilijkheden naar opa. Maar opa stuurt hem natuurlijk regelrecht naar het politiebureau. Opa zal zeggen: je voelt je niet gelukkig zolang je niet alles opgebiecht hebt. Barendje weet dat het zo *is*. Maar hij durft niet! Als hij wist dat hij strafregels zou krijgen, of een flink pak slaag, dat zou hem niets kunnen schelen. Maar opsluiten . . .

In de dagen die volgen, komen de kinderen met opgetogen verhalen op school. „O meester, het is zó leuk! De mensen zijn zo blij dat we komen. Ze willen ons vaak geld geven, maar dat mogen we niet aannemen, heeft agent Glerum gezegd, alleen snoepjes.”

„Meester, er heeft een advertentie in de krant gestaan, dan weten nòg meer oude mensen waar ze om hulp kunnen vragen.”

„De wijkzuster heeft ook adressen gegeven!”

„Meester, ik moest een knot wol opwinden. Die zat zo erg in de

war, ik heb er wel een halfuur over gedaan. Die mevrouw kon het niet goed meer zien. En elke vijf minuten kreeg ik een kopje thee. 'k Zal de eerste dagen wel geen dorst meer hebben."

Henk de Jager probeert boven alles uit te komen. „Meester, u raadt nooit wat ik moet doen. Ik ga elke morgen voor schooltijd naar een klein huisje aan het Heuvelse Pad. Daar wonen twee oude mensen. Ze slapen op een heel dikke matras, met veren erin, geen ijzeren veren, maar van kippen of eenden. En nu moet ik die matras opschudden. Ze zeggen dat ze eindelijk weer lekker kunnen slapen!"

„Meester, weet u wat Renee moest doen? Een oude mevrouw heeft een klein kindje te logeren. Ze kan nog wel alles zelf, werken en kolen scheppen. Maar ze had nooit tijd om met 't kindje te gaan rijden in het park. Dat moest Renee toen doen. Agent Glerum schrijft van tevoren op wat iedereen doen moet, en hij dacht dat Renee een meisje was. Nou, en Renee deed het nog ook!"

„Natuurlijk deed hij het," zegt de meester. „Dat is juist het fijne van dit plan, iedereen willen helpen en je nergens voor schamen." Barendje zit meestal met een stuurs gezicht voor zich uit te kijken. Het zit hem dwars dat hij niks te vertellen heeft, dat hij niet meedoet. In het speelkwartier vraagt hij aan Henk: „Zal ik het eens van je overnemen, dat opschudden van die matras? Dan hoef jij niet elke dag."

„Dank je wel!" zegt Henk, „ik vind het veel te leuk. Als ik kom, staat er al een beschuit met suiker klaar. En die meneer weet een boel verhalen over vroeger! Nee, zoek jij maar iets anders. Eigenlijk had je eerder moeten zijn, op het ogenblik zijn alle adressen uitgedeeld."

't Mooie weer is voorbij. Regen- en hagelbuien en voorjaarsstormen jagen de mensen van de straat. Barendje zeurt niet eens om toch met de club naar buiten te mogen. Gewillig doet hij thuis wat hem opgedragen wordt, zelfs als dat gebeurt door de zusjes.

Moeder kijkt hem wel eens onderzoekend aan. Er is iets met Barendje. Maar ze weet uit ervaring dat vragen niet helpt.

Barendje moet er uit zichzelf mee komen.

't Valt meester Van Maanen op dat Barendje niet meedoet als de

kinderen vertellen van hun werk voor de oude mensen. Hij zit anders altijd met zijn mondje vooraan. Zijn vrienden zwijgen trouwens ook. Zouden ze voor het mooie plan van agent Glerum nu echt geen tijd over hebben? Hij kan het haast niet geloven. En hij wil het ook nog niet geloven. Hij houdt van de jongens, van Barendje misschien nog het meest. Je weet altijd precies wat je aan hem hebt, tenminste tot nu toe.

„Barendje,” zegt hij op een vrijdagmiddag als de school uitgaat, „blijf jij even na om de borden schoon te maken?”

Barendje begrijpt meteen wat erachter zit. „Mag Bertus mee-helpen?” vraagt hij. Met z'n tweeën voelt hij zich veiliger.

„Och nee,” weert de meester af, „er is maar één bordenwisser, en zo groot is het karwei nu ook weer niet.”

Barendje haast zich wat hij kan. De meester brengt om vier uur altijd de klas naar buiten en misschien is hij net in die tijd klaar. Hij voelt niet zoveel voor een gesprek. Maar de meester heeft zich blijkbaar óók gehaast, hij is tenminste zo terug. Rustig wacht hij tot Barendje de wisser en de doek heeft opgeborgen. Dan vraagt hij: „Voelt die club van jou niet zoveel voor het plan van agent Glerum?”

„Jawel meester.”

„Hebben jullie je dan al gemeld?”

Stilte.

„Luister eens, Barendje, het is helemaal geen plicht om mee te doen. Ik wil alleen graag begrijpen wat jullie erop tegen hebben. Ik dacht dat ik jou kende, maar nu weet ik het niet meer. Toen je Ronald geen lid van de club wou maken, was ik teleurgesteld, dat wil ik best weten. Maar een beetje kan ik het begrijpen. Dit begrijp ik niet. Jullie gaan graag op vrije middagen naar het bos, maar er kan toch wel een halfuur af om een oude meneer of mevrouw te helpen? Trouwens, met dit weer kun je beter binnen zijn. Dat is het dus niet. Je hebt toch geen hekel aan oude mensen?” „Ik doe al een boel voor mijn opa, die is ook oud,” zegt Barendje stug.

Meester Van Maanen schudt zijn hoofd. „Jouw opa is niet eenzaam of hulpbehoevend, dat weet je best. Er zit iets anders achter. Als het alleen maar onwil is, als je het zonde van je tijd vindt,

val je me bitter tegen, vooral als je dan ook nog je vrienden opstoott. Want het is wel toevallig dat jullie geen van allen meedoen.” Een poosje is het stil. Dan gaat de meester opeens rechtop zitten. „Als iedereen zich bij mij kon opgeven, zou je 't dan wel gedaan hebben?”

Barendje knikt en beseft tegelijk dat hij zich daarmee verraden heeft.

„Dus jij wilt niet naar het politiebureau,” weet meester Van Maanen nu. „Dan is er iets gebeurd. Agent Glerum heeft altijd een warm hart gehad voor de Groene-Spechtenclub, aan hem ligt het dus vast niet.”

Als Barendje blijft zwijgen, gaat de meester verder: „Je kunt het maar beter vertellen. Als je ermee blijft rondlopen, lijkt het hoe langer hoe erger. Of verraad je dan je vrienden?”

„O nee,” zegt Barendje, „of . . . tenminste . . . nee, ik heb het eigenlijk gedaan.”

„Dus jij bent de hoofdverdachte. Nou, kom op. Je weet toch wel dat ik je altijd helpen wil, ook als je in de knoei zit. Of zie je me als een soort boeman?”

Barendje schudt van nee. Dan zegt hij zacht: „Die fiets van de schilder, dat heb ik gedaan.”

Meester Van Maanen begrijpt het niet. „Wat heb jij met die fiets gedaan?”

„Nou, weggenomen toen die voor een winkel stond.”

Nu begrijpt de meester het nog minder. Voor de eerlijkheid van Barendje zou hij zijn hand in het vuur gestoken hebben. „En *mijn* fiets, heb je die ook gepakt?” vraagt hij scherp.

Barendje voelt zich diep ongelukkig. Zie je wel, zo denkt natuurlijk iedereen. Dan begint hij aarzelend te vertellen. „Nou . . . en . . . we zijn die woensdagmiddag in het dorp gebleven om uw fiets op te sporen. En toen zag ik 'm staan. Tenminste, dat dacht ik. 't Was ook zo'n hoge, met zo'n rare bel.”

Barendje vertelt hoe hij de fiets heeft meegenomen, eerst naar het huis van de meester, later naar de zandafgraving. Hij vertelt van zijn val, van het verloren sleutelkje, hoe ze ontdekt hebben dat de fiets van een schilder was, en dat ze ermee gezeuld hebben naar het politiebureau, waar ze hem toch niet durfden opgeven.

Al luisterend wordt meesters gezicht vrolijker. En als Barendje klaar is, grijnst hij breed. „Barendje, Barendje, wat beleef jij toch een vreemde dingen.”

Barendje wordt boos. „Daar hoeft u helemaal niet om te lachen,” valt hij uit. „Als agent Glerum nu eens zegt: stelen is stelen, jij gaat naar de gevangenis?”

Op slag is de meester ernstig. Hij legt zijn hand op Barendjes schouder. „Was je daar bang voor?”

Barendje knikt. Hij heeft een brok in zijn keel. „U . . . u heeft het zelf gehad over een inrichting, of een jeugdgevangenis, en dat het helemaal niet leuk was voor . . . voor die jongens die in scholen hadden ingebroken.”

„Rare kwast, dat is toch heel iets anders. Je hoeft echt niet bang te zijn. Ik ken agent Glerum al zolang ik hier woon. Als je hem alles vertelt, net zoals aan mij, zal hij alleen zeggen dat je eerder had

moeten komen, en dat je het opsporen van fietsen aan de politie moet overlaten. En daar geef ik hem groot gelijk in, hoewel ik het erg waardeer dat je zo je best gedaan hebt voor mijn fiets. Ik zou maar even schoon schip gaan maken. Ze moeten echt weten dat ze niet meer hoeven te zoeken naar de dief van die schildersfiets.” „Kunt u niet opbellen?” vraagt Barendje. Hij ziet er toch wel erg tegenop.

De meester lacht. „Zal ik meegaan?” plaagt hij. „Dan kun je me bij de hand houden, of je achter me verstopten. Vooruit, ben jij een kerel!”

„Mag het morgen, meester, dan gaan we met de hele club.”

„Wat dat betreft kan het ook nu. Kijk maar eens naar buiten, je trouwe vrienden zitten alle vier op het muurtje.”

Barendje draaft al. Bij de deur draait hij zich om. „Bedankt, meester!”

6. HET NIEUWE CLUBLID

Daar gaan de leden van de Groene-Spechtenclub op weg naar het politiebureau, Barendje toch nog met kloppend hart. 't Liefst zou hij de jongens alleen laten gaan, en dan later horen hoe het afgelopen was. Maar dat zou wel erg laf zijn. Wat zàl hij blij zijn als het achter de rug is. Hij zegt niet veel, en hij lacht niet mee als de anderen vrolijk zijn.

„Waar pieker je nou toch over?” vraagt Bertus. „Wat kan er nu allemaal gebeuren? In het ergste geval krijg je duizend strafregels: „Ik moet fietsen die niet van mij zijn laten staan”. Nou, die maken we dan allemaal samen. Je wordt toch altijd geholpen!” Ja, zo zou moeder het ook zeggen. Maar moeder bedoelt dan door de Here. En of dat altijd gebeurt, weet Barendje nu juist niet. Als je een jongen op school aan zijn lot overlaat, word je misschien zelf ook wel aan je lot overgelaten.

Agent Glerum zit achter zijn bureau. Elkaar in de rede vallend vertellen de vier jongens het hele verhaal. Barendje zwijgt. Hij

kijkt alleen naar de agent. En de agent kijkt naar hem. Is er medelijden in zijn ogen? Denkt hij: arme Barendje, je zult je straf moeten ondergaan?

Als de jongens klaar zijn, wacht de agent even. Dan zegt hij tegen Barendje: „Je weet zeker wel wat je verkeerd gedaan hebt?”

Barendje knikt. Dan zegt hij moeilijk: „Ik deed het voor de meester!”

Agent Glerum kijkt verbaasd. „Voor de meester? Wát deed je voor de meester?”

„Die fiets weghalen,” fluistert Barendje.

De agent lacht. „Ik heb het helemaal niet over die fiets. Natuurlijk moet je zulk werk aan ons overlaten. De politie is heus niet zo dom als je denkt. Laten we dit maar als een vergissing beschouwen. Nee, ik bedoel jouw gevaarlijke manier van doen bij die zandafgraving. Je had je nek wel kunnen breken. Om daar te komen moet je de spoorlijn oversteken en dat is streng verboden. Laat ik nooit meer horen dat jullie daar geweest zijn. Gesnapt?”

En dat is dan alles. Geen straf, hélemáál geen straf!

„Hij was bang dat hij zou worden opgesloten,” verklapt Peter.

„Niks hoor,” zegt de agent, „een groene specht sluit je niet op. Die zou de hele dag klu-klu-klu roepen.”

Barendje haalt diep adem. Hij heeft zich nog nooit zó opgelucht gevoeld. Hij weet niet wat hij doen zal om zijn dankbaarheid te uiten. „Hebt u nog iets te doen voor ons, voor de oude mensen, bedoel ik?” vraagt hij. „Ik kan sjouwen, in de tuin werken, schoenen poetsen, zelfs ramen zemen.”

Agent Glerum haalt een blocnote uit de la van zijn bureau. „Dat is waar ook,” zegt hij, „ik heb jullie gemist. En nu gaat me een lichtje op. Toen we elkaar onlangs in dat steegje hierachter tegenkwamen, hadden jullie daar net die schildersfiets neergezet. En daarom durfden jullie niet te komen! Nou, es kijken, nee, op het ogenblik is alles verdeeld. We moeten wachten op nieuwe aanvragen. Vergeet niet dat bijna de hele klas aan het werk is.”

„Is er geen geld nodig voor die oude mensen?” vraagt Barendje. „Nee, dat geloof ik niet. Hoogstens een cadeautje als er iemand jarig is, of wat fruit voor een zieke.”

„Dan gaan wij dat verdienen,” zegt Barendje beslist. „Bestellingen

wegbrengen voor de kruidenier, enne . . .”

„Dat mag pas als je vijftien bent, hoor!” waarschuwt de agent. Barendje denkt na. „Ik weet het!” juicht hij dan. „We gaan een tentoonstelling houden van onze natuurverzameling! We hebben een heleboel mooie dingen die de mensen misschien nog nooit hebben gezien, een zeepaardje, een krab, een slang op sterk water, schelpen en eitjes . . . Iedereen mag komen kijken, voor . . . voor een dubbeltje. En dat geld is dan voor cadeautjes. Misschien mag het wel in school, in de gymzaal.”

Buiten adem zwijgt Barendje. De andere jongens zijn er niet zo verrukt over. „Wij moeten dus elk onze eigen verzameling meebrengen,” informeert Bertus.

„Ja, natuurlijk, we hebben immers verschillende dingen!”

„Nou, dat raakt dan hopeloos in de war. Achteraf weten we niet zeker meer of dat roggeëi nu van jou was of van mij. Krijg je de grootste ruzie.”

„We kunnen er toch briefjes bij leggen!” vindt Barendje.

Bertus schiet in de lach. „Ik breng mijn krab mee en leg er een briefje bij met „Bertus” erop. Denk iedereen dat dat beest zo heet.” Unico komt ook met bezwaren. „Er gaan natuurlijk dingen kapot. Ik laat tenminste mijn struisvoegelei thuis. Zo iets krijg ik nooit weer.”

„En ik mijn hertegewei,” zegt Hans. „En als je de bijzondere dingen niet meeneemt, kun je net zo goed geen tentoonstelling houden.”

„En vergeet de jongens niet die overal met hun vingers aan zitten,” vult Peter aan. „Nee Barendje, bedenk maar iets anders.”

Agent Glerum heeft ook nagedacht. Als die jongens nu zo graag iets doen. 't Hoef niet beslist voor oude mensen te zijn. Als het maar iets goeds is. Opeens trekt hij de telefoon naar zich toe. Hij draait een nummer en voert even later een gesprek, waar de jongens niets van begrijpen omdat ze natuurlijk niet horen wat er aan de andere kant wordt gezegd.

„Die wegafsluiting, is dat al voor elkaar?” horen ze de agent vragen. „Mooi zeg! Kan er aan de kant van het dorp alvast een verbodsbord voor auto's worden geplaatst? Staat dat er al? Prachtig. Ja, daar bel ik juist voor. Ik heb hier wat jongens die dat

fijn gaan opknappen. 'k Zal ze wel even naar gemeentewerken sturen. Tot hoe laat kunnen ze terecht? Goed, ze komen er aan. O ja, zet ook een bord met Verboden Toegang bij die zandafgraving langs de spoorlijn. Ja, wel graag spoedig. Bedankt hoor!" Lachend kijkt agent Glerum de jongens aan. „Nu heb ik toch een karweitje! Jullie weten de Bosweg, dat brede pad tussen de hei en het bos?" Hij wil het verder uitleggen, maar Barendje valt hem in de rede. „Ja, ja, daar staat die dikke boom die we Grootje Knoest noemen, en vlak daarbij is die schuur waar Bertus zijn been gebroken heeft."

„Juist! Hoewel het een zandpad is, hebben we toegelaten dat er auto's rijden. Mensen uit de stad willen ook wel eens van de natuur genieten. Maar we gaan daar een eind aan maken. Er wordt zoveel rommel achtergelaten bij picknicken, en uit de raampjes gesmeten bij het doorrijden, dat het daar aardig op een vuilnisbelt begint te lijken. Er zijn nu verbodsborden voor auto's geplaatst, en er komen ook paaltjes, zodat ze er niet meer door kunnen. Je hebt altijd mensen die zich niet aan een bord storen."

„Maar wat moeten wij dan doen?" vraagt Barendje ongeduldig. „De rommel opruimen. Jullie kunnen bij gemeentewerken een kar gaan halen en prikstokken en schoppen. Dat alles zet je maar zolang achter de school. En dan kunnen jullie morgen aan het werk. Alles wat niet in het bos hoort, laden jullie op de kar en brengen het naar de stortplaats voor vuil."

Barendje vindt het een prachtplan. Werken en tegelijk in de natuur zijn! „We hebben daar wel eens een koekoek gehoord," vertelt hij opgewonden. „En een keer stond er een roofvogel heel stil tegen de lucht. Bidden heet dat."

„Als je af en toe ook maar eens naar de grond kijkt," lacht de agent.

„We zullen hem wel aan het werk zetten," verzekert Unico.

„Mooi, nou, veel succes dan. Er is werk genoeg voor jullie allemaal, en als je nog iemand weet uit jullie klas, neem je die ook maar mee."

Barendje, die al naar de deur liep, staat zo onverwacht stil dat Bertus tegen hem opbotst. Als je nog iemand weet... Hij wéét iemand! Ronald! Schoon schip maken, heeft meester Van Maanen

gezegd. Toen zal hij misschien niet aan Ronald gedacht hebben. Barendje denkt wel aan hem. Hij is zo opgelucht, zo blij, zo dankbaar, dat hij wel voor iedereen iets wil doen, ook voor Ronald. Als ze allemaal buiten zijn, vraagt hij: „Zullen we Ronald ophalen, dan kan hij ook meedoen. Enne . . . als hij wil, zou hij ook lid van de club kunnen worden.” Hij zegt het aarzelend, bang dat ze het gek zullen vinden dat hij daar nu opeens mee aan komt.

„Mij best,” zegt Unico, en Bertus bedenkt dat het wel makkelijk is als ze er weer eens twee aan twee op uit moeten, dan zijn ze tenminste met een even aantal.

Barendje straalt. „Eerst langs Ronald,” commandeert hij, „dan de kar halen.”

Ronald wil wel, nou en òf.

Even later lopen ze door het dorp, zes jongens om een rammelende kar. Dicht bij school komen ze meester Van Maanen tegen. Door elkaar schreeuwend vertellen ze hoe het afgelopen is op het politiebureau en wat voor werk ze moeten doen. Ook nu voert Barendje niet het hoogste woord. Als het even stil is, duwt hij Ronald naar voren. Zijn ogen glanzen als hij zegt: „Mag ik u voorstellen: Ronald van Willigen, het nieuwe clublid!”

